

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора Полтавського
державного аграрного університету

«___» _____ 2026 р. № _____

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПОЛТАВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

Полтава 2026

ЗМІСТ

1	Загальні положення	3
2	Види та форми самостійної роботи здобувачів вищої освіти, оцінювання її результатів	5
2.1	Види самостійної роботи	5
2.2	Форми самостійної роботи, їх структура та зміст	6
2.2.1	Форми індивідуальної самостійної роботи	6
2.2.2.	Форми групової самостійної роботи	10
3	Організація та контроль самостійної роботи	10
4	Методичне забезпечення самостійної роботи	12
5	Матеріально-технічне та інформаційно-технічне забезпечення умов для самостійної роботи	13
6	Орієнтовні норми часу на виконання самостійної роботи	13
7	Прикінцеві положення	16
	Додатки	18

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (далі – Положення) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті, Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті, Положення про робочу програму навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті, Методичних рекомендацій щодо розроблення силабусу навчальної дисципліни у Полтавському державному аграрному університеті, Статуту Полтавського державного аграрного університету та інших норм чинного освітнього законодавства та нормативної бази Полтавського державного аграрного університету (далі – Університет).

1.2. Самостійна робота є однією з форм організації освітнього процесу в Університеті (ст. 50 Закону України «Про вищу освіту»), до якої належать різні види індивідуальної й колективної навчальної діяльності здобувачів вищої освіти, що здійснюються в аудиторний і позааудиторний час з урахуванням їхніх особливостей і пізнавальних можливостей за методичного керівництва або консультаційного супроводу викладача. Самостійну роботу спрямовано на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами під час навчання, їх поглиблення, набуття і удосконалення практичних навичок та умінь в межах освітньої програми, спеціальності, спеціалізації (у разі наявності).

1.3. Метою самостійної роботи є формування у здобувачів вищої освіти здатності до самостійного та відповідального навчання, опанування, аналізу й осмислення навчального матеріалу, розвитку навичок безперервної самоосвіти та саморозвитку, необхідних для успішного засвоєння змісту освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми (далі – освітня програма) і професійного становлення.

1.4. Час, відведений на самостійну роботу здобувача вищої освіти регламентується навчальним планом і робочим навчальним планом відповідної освітньої програми і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального часу, передбаченого на вивчення навчальної дисципліни. Співвідношення обсягів аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту освітнього компонента, його місця, значення і дидактичної мети в реалізації освітньої програми.

1.5. Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни (РПНД) та Методичними розробками/Завданнями для самостійної роботи, що містять: перелік завдань

для самостійного опрацювання, терміни їх виконання, орієнтовний обсяг роботи та критерії оцінювання.

1.6. Вимоги до порядку виконання самостійної роботи, зокрема щодо обсягів індивідуальних завдань, звітів, курсових і кваліфікаційних робіт, встановлюються з урахуванням обсягу часу, передбаченого для їх виконання освітніми програмами та навчальними планами. Вимоги мають бути обґрунтованими та реалістичними і забезпечувати можливість їх виконання з дотриманням принципів академічної доброчесності.

1.7. Самостійна робота може здійснюватися в навчальних аудиторіях, навчально-наукових і спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях, бібліотеці тощо та з використанням технологій дистанційного навчання.

1.8. Ефективність самостійної роботи здобувачів вищої освіти визначається рівнем їхньої навчальної активності, самостійності та відповідальності за результати навчання й забезпечується шляхом:

- постійного вдосконалення навчально-методичного забезпечення освітніх компонентів;
- розроблення та впровадження сучасних дидактичних засобів навчання, форм і методів контролю та самоконтролю;
- здійснення організаційних і методичних заходів, спрямованих на раціональне планування, організацію та виконання самостійної роботи.

1.9. Керівництво самостійною роботою здобувачів вищої освіти здійснюється за рахунок загального бюджету часу, запланованого на аудиторну та позааудиторну роботу викладача відповідно до *Положення про планування, облік і контроль виконання навчальної, наукової, методичної та організаційної роботи науково-педагогічними працівниками в Полтавському державному аграрному університеті*. За рахунок часу, запланованого викладачем проводяться: консультації з навчальних дисциплін, перевірка контрольних робіт здобувачів заочної форми здобуття освіти, керівництво і оцінювання виконання курсових робіт (проектів) та кваліфікаційних робіт; керівництво практикою; перевірка виконання розрахунково-графічних робіт, передбачених навчальним планом, а також інші види діяльності з організації та керівництва самостійної роботи: розробка методичного забезпечення самостійної роботи, керівництво науковою роботою, студентським науковим гуртком тощо.

1.10. Науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти та інші учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися правил і норм, визначених Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету.

2. ВИДИ ТА ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ

2.1. ВИДИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Залежно від дидактичної мети та змісту самостійної роботи виокремлюють:

– **навчальну самостійну роботу**, спрямовану на підготовку до аудиторних занять (лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних та контрольних робіт) та різних форм поточного та підсумкового контролю, що передбачає закріплення й поглиблення навчального матеріалу з використанням підручників, навчальних посібників та інших джерел інформації;

– **пошуково-аналітичну самостійну роботу**, що передбачає самостійне опрацюванні окремих тем навчальних дисциплін, виконання індивідуальних завдань, розрахунково-графічних робіт, курсових та кваліфікаційних робіт (проектів), написання рефератів, есе, доповідей, складання звітів з практик тощо;

– **науково-дослідну самостійну робота**, яка передбачає участь здобувачів у наукових дослідженнях, наукових гуртках, конференціях, конкурсах, олімпіадах, а також підготовку наукових публікацій за результатами власних наукових досліджень тощо.

За умовами організації самостійної роботи розрізняють:

✓ підготовку до аудиторних занять (лекцій, семінарських, практичних, лабораторних занять);

✓ виконання індивідуальних завдань з навчальних дисциплін упродовж семестру, у тому числі розрахунково-графічних робіт, передбачених РПНД/силабусом;

✓ самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни визначених РПНД/силабусом;

✓ підготовку рефератів, есе, презентацій, тез доповідей на наукові конференції і наукових статей у фахові видання;

✓ виконання контрольних робіт здобувачами заочної форми здобуття освіти;

✓ виконання завдань згідно з робочою програмою практики та оформлення звітної документації за результатами її проходження;

✓ написання кваліфікаційних та курсових робіт (проектів);

✓ підготовку до різних форм поточного та підсумкового контролю;

✓ участь у роботі студентських наукових гуртків;

✓ участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах,

конкурсах, олімпіадах тощо.

- ✓ виконання завдань із використанням електронної платформи дистанційного навчання Moodle відповідно до РПНД/силабусу;
- ✓ підготовку та виконання завдань у форматі змішаного або дистанційного навчання;
- ✓ самоконтроль і самооцінювання знань і умінь із навчальної дисципліни;
- ✓ тощо.

2.2. ФОРМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ, ЇХ СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ

Самостійна робота здобувачів вищої освіти в Університеті здійснюється у таких формах:

– **індивідуальна**, що передбачає самостійне виконання здобувачем навчальних і навчально-дослідних завдань з метою поглиблення й узагальнення знань, здобутих у процесі навчання.

Формами індивідуальної самостійної роботи є: підготовка рефератів та есе, презентацій, виконання розрахунково-графічних робіт, контрольних робіт здобувачами заочної форми здобуття освіти, курсових робіт (проектів) та кваліфікаційних робіт, виконання науково-дослідної роботи; підготовка до складання атестаційного іспиту, підготовка звітів з практики.

– **групова**, що передбачає виконання спільних навчальних або науково-дослідних завдань (кейсів, проектів, участь у роботі студентських наукових гуртків, підготовку мультимедійних презентацій, виконання науково-дослідної роботи тощо).

Здобувачі вищої освіти зобов'язані самостійно виконувати завдання самостійної роботи. Самостійність у виконанні завдань означає, що вони мають бути виконані:

- ✓ для індивідуальних завдань – особисто здобувачем;
- ✓ для групових завдань – лише визначеною групою здобувачів без втручання та/або недозволеної допомоги інших осіб (крім випадків консультування та науково-методичного супроводу, передбачених умовами виконання завдання).

2.2.1. Форми індивідуальної самостійної роботи

Реферат – це форма науково-дослідної роботи здобувача, яка є стислим викладом теоретичного та/або експериментального матеріалу з визначеної теми, що базується на аналізі наукових джерел, монографій, фахових публікацій або результатах власних наукових досліджень. Реферат виконується

в електронному або друкованому вигляді і, як правило, презентується перед академічною групою.

Структура реферату включає: вступ, основну частину, висновки, список використаних джерел. У вступі обґрунтовується актуальність теми та визначається мета роботи. В основній частині здійснюється огляд, аналіз і узагальнення наукових підходів до розгляду проблеми, порівняння позицій різних авторів, аргументація основних положень. У висновках наводять короткий підсумок, вказують напрями практичного застосування викладеної інформації.

Есе – це письмове викладення здобувачем власної позиції у формі твору щодо визначеного проблемного питання з використанням теоретичних положень навчальної дисципліни та результатів самостійного аналізу. Структура есе включає вступ, основну та підсумкову частини. У вступі формулюється проблема та визначається позиція автора. В основній частині наводяться аргументи та обґрунтування висловленої позиції. У підсумковій частині узагальнюються результати міркувань автора у формі ствердження чи запитання.

Розрахунково-графічна робота (РГР) – індивідуальне завдання, яке передбачає розв'язання конкретної практично-навчальної задачі з використанням відомого чи самостійно вивченого теоретичного матеріалу з навчальної дисципліни. Основну частину РГР складають розрахунки, які можуть супроводжуватися графічним матеріалом, таблицями, діаграмами, у тому числі створені з використанням спеціалізованих програмних засобів та електронних інструментів аналізу даних.

Мультимедійна презентація – це форма публічного представлення здобувачем або групою здобувачів інформації з певних тем або питань з використанням тексту, графіки, аудіо, відео та анімації, що сприяє поглибленню знань з навчальної дисципліни (пошук і опрацювання інформаційних джерел) та розвитку загальних та фахових компетентностей здобувачів.

Орієнтовна структура мультимедійної презентації (може змінюватись з урахуванням специфіки навчальної дисципліни):

- титульний слайд (тематика презентації, дані про виконавця), зміст;
- основні слайди (структурований виклад матеріалу з використанням візуальних елементів);
- висновки,
- список використаних джерел.

Контрольна робота – це індивідуальні завдання, що є результатом самостійного опанування теоретичних питань, виконання практичних завдань

та/або вирішення задач після вивчення всього матеріалу навчальної дисципліни або певних тем (тематичні контрольні роботи). Виконання контрольної роботи сприяє засвоєнню здобувачами термінології, базових положень освітнього компонента, набуттю навичок виконання типових завдань, формуванню компетентностей та досягненню результатів навчання.

Вимоги до контрольних робіт здобувачів заочної форми здобуття освіти регламентуються Методичними розробками для виконання контрольних робіт здобувачами вищої освіти заочної форми здобуття освіти, які формують викладачі кафедр відповідно до *Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті*.

Курсова робота (проект) – це самостійне дослідження здобувачами актуальних проблем і теоретичне їх викладення з метою закріплення, поглиблення та узагальнення знань, одержаних під час навчання та їх застосування до комплексного вирішення конкретного фахового завдання.

Мета, завдання і порядок виконання курсової роботи (проекту) як позааудиторної самостійної роботи, зміст та обсяг її окремих частин, характер вихідних даних, а також інші вимоги наводяться в Методичних розробках, які формують викладачі кафедри, відповідальної за реалізацію певного освітнього компоненту. Методичні розробки повинні містити: загальні положення, тематику курсових робіт (проектів), принцип обрання теми курсової роботи (проекту), методичні рекомендації щодо виконання курсової роботи (проекту), правила оформлення, порядок захисту, критерії та шкалу оцінювання курсових робіт (проектів), рекомендовані джерела інформації, вимоги до належного оформлення посилань на джерела інформації, а також інформацію про неприпустимість академічного плагіату, несамостійного виконання завдань, інших порушень академічної доброчесності та можливі санкції за них.

Тематика курсових робіт (проектів) розробляється та оновлюється щонайменше на 10 % щорічно. Здобувачі вищої освіти мають право подавати власні пропозиції щодо тематики курсової роботи (проекту) на розгляд керівника курсової роботи (проекту) від відповідної кафедри. Виконання декількох курсових робіт (проектів) на однакову тему в одній академічній групі не допускається. Враховуючи специфіку окремих навчальних дисциплін, допускаються відхилення від вищезазначених вимог, але одна й та ж тема курсової роботи (проекту) для академічної групи здобувачів повинна мати різні вихідні дані для розрахунку, варіанти, завдання, напрями роботи тощо.

Рекомендованою структурою курсової роботи (проекту) є: зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел, додатки (у разі потреби). Для здобувачів вищої освіти галузі знань Н Сільське, лісове, рибне

господарство та ветеринарна медицина курсова робота (проект) може бути виконана у формі «Історія хвороби» та мати іншу структуру, затверджену відповідними Методичними розробками.

Орієнтовний обсяг курсових робіт (проектів) наведений у Таблиці. За рішенням вченої ради навчально-наукового інституту/факультету обсяг роботи може бути змінено за наявності відповідного обґрунтування.

Курсові роботи (проекти) виконуються у терміни, передбачені графіком навчального процесу, в іншому разі здобувач має академічну заборгованість, ліквідація якої здійснюється відповідно до *Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету*.

Захист курсової роботи (проекту) проводиться перед комісією, яку формує кафедра, відповідальна за реалізацію освітнього компоненту. За результатами захисту формується Лист оцінювання (Додаток В) та Протокол захисту курсових робіт (проектів) (Додаток Г).

Звіт з практики (виробничої/науково-дослідної (науково-дослідницької)/переддипломної) – це форма самостійної роботи здобувача вищої освіти спрямована на відображення результатів виконання програми практики, індивідуального завдання та сформованих під час її проходження компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Вимоги щодо структури та обсягу звіту з практики, правила оформлення, порядок захисту, критерії та шкала оцінювання наводяться в робочій програмі практики.

Підготовлений звіт з практики подається на кафедру для перевірки й оцінювання керівником практики від кафедри не пізніше ніж за два дні до його захисту. Дата захисту звітів з практики та склад комісії визначаються наказом ректора Університету. У разі порушення термінів здачі звіту на кафедру без поважних причин здобувач не допускається до його захисту. Дата складання семестрового контролю з практики такому здобувачу може бути перенесена з дотриманням вимог *Положення про проведення практики студентів Полтавського державного аграрного університету*.

Кваліфікаційна робота – це форма атестації здобувачів вищої освіти, що виконується на завершальному етапі здобуття відповідного рівня вищої освіти та передбачає самостійну навчально-дослідну (або проєктну) діяльність здобувача з метою встановлення рівня сформованості компетентностей і досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

Порядок виконання, оформлення кваліфікаційних робіт, вимоги до їх структури та обсягу, структура та обсяг реферату до кваліфікаційної роботи,

оформлення супровідних документів та презентаційних матеріалів, а також порядку її захисту регламентуються Методичними рекомендаціями до виконання кваліфікаційної роботи за певною освітньою програмою, розробленими відповідно до *Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті*.

2.2.2. Форми групової самостійної роботи

– **Участь у роботі студентських наукових гуртків** регламентується *Положенням про студентський науковий гурток Полтавського державного аграрного університету*.

– **Участь у виконанні науково-дослідних робіт**, що здійснюються відповідно до планів роботи кафедр та навчально-наукових інститутів / факультетів.

Здобувачі вищої освіти на засадах академічної свободи мають право брати участь у виконанні науково-дослідних робіт, що реалізуються викладачами кафедр, відповідно до власних наукових інтересів.

– **Участь у студентських олімпіадах, наукових конференціях і конкурсах різного рівня** (університетських, регіональних, всеукраїнських і міжнародних):

✓ конкурси студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей (I тур – університетський, II тур – всеукраїнський);

✓ олімпіади за спеціальностями та навчальними дисциплінами (I етап – університетський, II етап – всеукраїнський);

✓ конкурси кваліфікаційних робіт тощо.

За підсумками наукової роботи наприкінці семестру залежно від виду наукової роботи, в якій брав участь здобувач вищої освіти, він може отримати додаткові бали з навчальної роботи, що є показником його наукової активності, а також отримує додаткові бали під час формування рейтингу успішності здобувачів та розміру стипендії відповідно до *Положення про правила призначення і виплати стипендій здобувачам вищої освіти Полтавського державного аграрного університету*.

3.ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Організація самостійної роботи – це система заходів, спрямованих на забезпечення ефективного опанування здобувачами змісту освітніх компонентів та досягнення визначених освітньою програмою результатів

навчання, що включає планування, методичне забезпечення та контроль виконання роботи.

Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає:

- визначення переліку тем, змісту та обсягу теоретичного матеріалу і практичних завдань, які виносяться на самостійне опрацювання;
- формулювання банку питань для самоконтролю;
- визначення форм і методів контролю та розроблення критеріїв оцінювання результатів самостійної роботи.

3.1. Планування, організацію та контроль виконання самостійної роботи забезпечують завідувачі та науково-педагогічні працівники кафедр, гаранті освітніх програм.

3.2. Науково-педагогічні працівники кафедр формують завдання для самостійної роботи з використанням педагогічних інновацій, що сприяють розвитку творчого підходу здобувачів до їх виконання. Форми завдань для самостійної роботи та їх зміст повинні враховувати специфіку освітньої програми та освітнього компонента. Перелік завдань для самостійної роботи, форми та критерії оцінювання регламентуються Методичним розробками для виконання самостійної роботи здобувачів вищої освіти (або Завданнями для виконання самостійної роботи здобувачів вищої освіти), розробленими відповідно до *Положення про комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни в Полтавському державному аграрному університеті*, та розміщеними на платформі LMS Moodle.

3.3. На початку вивчення навчальної дисципліни викладач повинен поінформувати здобувачів вищої освіти про організацію самостійної роботи, терміни її виконання, ознайомити зі шкалою та критеріями оцінювання.

3.4. Науково-педагогічні працівники кафедри забезпечують навчально-методичне керівництво самостійною роботою здобувачів та здійснюють контроль за її виконанням, зокрема:

- ✓ розробляють РПНД/силабус, наскрізні та робочі програми практик, у яких представляють тематику самостійної роботи, форми й методи контролю, шкалу та критерії її оцінювання;
- ✓ формують орієнтовний перелік тем курсових робіт (проектів) та кваліфікаційних робіт і здійснюють методичний супровід їх виконання;
- ✓ консультують здобувачів з питань, що виникають у процесі виконання самостійної роботи, у тому числі РГР;
- ✓ здійснюють керівництво науковою роботою здобувачів у студентських наукових гуртках, надають консультації щодо участі у наукових конференціях, семінарах, творчих конкурсах, олімпіадах тощо;
- ✓ забезпечують об'єктивне та справедливе оцінювання самостійної роботи

відповідно до шкали та критеріїв оцінювання, представлених у РПНД/силабусі;

✓ інформують здобувачів вищої освіти про необхідність дотримання правил і норм, визначених Кодексом академічної доброчесності під час виконання самостійної роботи.

3.5. Результати самостійної роботи здобувачів вищої освіти оцінюють викладачі відповідних навчальних дисциплін, комісії із захисту курсових робіт (проектів) або звітів з практик та кваліфікаційних робіт відповідно до встановлених критеріїв.

3.6. Формами контролю самостійної роботи здобувачів залежно від особливостей освітнього компоненту та форм самостійної роботи можуть бути:

✓ *поточний контроль* – під час практичних, лабораторних, семінарських занять у вигляді: експрес-опитування, тестування, контрольних робіт, усної доповіді та/або письмового звіту про виконання завдань самостійної роботи тощо;

✓ *підсумковий контроль* – під час семестрового контролю та атестації у формі захисту курсової роботи (проекту), кваліфікаційної роботи, звіту з практики та виконання науково-дослідної роботи, публікацій в наукових виданнях за підсумками самостійної науково-дослідної роботи тощо.

✓ інші форми передбачені РПНД/силабусом.

3.7. Викладачами розробляється система визначення якості виконаної здобувачем вищої освіти самостійної (індивідуальної) роботи та рівня набутих ним знань, умінь, навичок, що передбачає оцінювання у балах результатів навчання, досягнутих під час проведення всіх форм контролю і відображується у Схемі нарахування балів з навчальної дисципліни, яка є складником РПНД/силабусу. Кожен вид самостійної роботи оцінюється за формами відповідно до шкали та критеріїв оцінювання. Результати оцінювання самостійної роботи фіксуються в Журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача і є доступними для здобувача через кабінет студента в АСУ ПДАУ.

4. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота здобувача вищої освіти забезпечується системою навчально-методичних матеріалів щодо її виконання з кожної навчальної дисципліни, які розробляються викладачами кафедр у друкованому та електронному форматі і оприлюднюються на інституційній освітній платформі LMS Moodle.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УМОВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Університет створює здобувачам вищої освіти всі умови для якісного і своєчасного виконання самостійної роботи, зокрема, забезпечує доступ до навчальних, навчально-наукових та спеціалізованих комп'ютерних лабораторій, бібліотечного фонду та електронної системи забезпечення освітнього процесу (LMS Moodle), надає доступ до інформаційних ресурсів, розміщених в електронному репозитарії, електронній бібліотеці Університету тощо.

5.1. Бібліотека Університету:

✓ забезпечує здобувачів необхідною літературою (комплектує бібліотечний фонд навчальною, методичною, науковою, періодичною, довідковою літературою згідно з освітніми програмами);

✓ організовує консультації з бібліографії з метою формування у здобувачів навичок пошуку інформації, вміння орієнтуватися в довідково-бібліографічному апараті бібліотеки, інформаційних системах і базах даних;

✓ надає здобувачам допомогу в організації роботи з навчально-методичною літературою;

✓ забезпечує формування та постійне оновлення електронної бази навчально-методичної літератури, підготовленої викладачами та співробітниками Університету, а також вільний доступ до неї у локальній мережі Університету;

✓ надає вільний доступ до баз даних періодичних наукових видань Scopus та Web of Science.

5.2. Редакційно-видавничий відділ Університету здійснює видання навчальної, навчально-методичної, наукової літератури для забезпечення самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

5.3. Інформаційно-комунікаційне забезпечення умов для самостійної роботи в Університеті забезпечує електронне освітнє середовище, яке об'єднує підсистеми накопичення та забезпечення безперешкодного доступу до наукових та навчально-методичних матеріалів за всіма навчальними дисциплінами, що реалізуються в межах освітніх програм (LSD Moodle) та підсистему управління освітнім процесом (АСУ ПДАУ). Робота в системі АСУ здійснюється через електронні кабінети викладача, студента та співробітника.

6. ОРІЄНТОВНІ НОРМИ ЧАСУ НА ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

6.1. Час, відведений на виконання самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується навчальним планом, робочим навчальним планом

відповідної освітньої програми, РПНД/силабусом з урахуванням орієнтовного розподілу часу на виконання певних форм самостійної роботи, визначеного даним *Положенням*.

6.2. При визначенні обсягу самостійної роботи та норм часу на виконання необхідно враховувати її збалансованість з іншими видами навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (аудиторними заняттями, індивідуальними завданнями, поточним та підсумковим контролем), а також з навчальним навантаженням з інших освітніх компонентів.

6.3. Всі форми самостійної роботи з урахуванням часу на їх виконання та порядок виконання мають бути відображені в Методичних розробках/Завданнях для самостійної роботи. Кількість завдань самостійної роботи з навчальної дисципліни визначається в межах годин, відведених на її виконання.

6.4. При визначенні обсягу письмових робіт рекомендовано виходити з орієнтовного співвідношення: 1 сторінка роботи – орієнтовно 3 години самостійної роботи здобувача. До обсягу основного тексту роботи не враховуються титульний аркуш, зміст, список використаних джерел, додатки. Обсяг письмової роботи може корегуватися кафедрою залежно від особливостей освітнього компонента, форми роботи та рівня вищої освіти. З метою уникнення надмірного навантаження на здобувача вищої освіти доцільно планувати не більше однієї письмової роботи в межах самостійної роботи на один кредит освітнього компонента.

6.5. При плануванні тестування слід враховувати час на виконання одного тестового завдання (запитання), який у середньому може становити 2–5 хвилин залежно від рівня складності. Кількість тестових завдань визначається з урахуванням загального обсягу часу, передбаченого на тестування в межах самостійної роботи.

6.6. Тривалість написання тематичної контрольної роботи (аудиторної) становить одну академічну годину.

6.6. Самостійна робота здобувачів заочної форми здобуття освіти включає виконання контрольної роботи та інші форми самостійної роботи, пов'язані з опрацюванням навчального матеріалу:

- виконання контрольної роботи – орієнтовно 40-50 % від загального обсягу годин самостійної роботи;

- опрацювання теоретичного матеріалу та виконання інших завдань передбачених Методичними розробками/Завданнями для самостійної роботи.

Контрольна робота здобувачів заочної форми здобуття освіти може містити теоретичні та/або практичні (розрахункові) завдання залежно від особливостей освітнього компонента.

Складність і обсяг завдань мають забезпечувати успішне виконання завдань контрольної роботи в межах запланованих норм часу (Таблиця), з урахуванням того, що теоретичні завдання виконуються з використанням навчальних джерел (навчальних посібників, контенту лекції тощо), а практичні – за типовими алгоритмами та прикладами, що наведені у Методичних розробках до виконання контрольної роботи здобувачів заочної форми здобуття освіти.

6.7. Наведені показники мають орієнтовний характер і використовуються для планування та методичного забезпечення освітнього процесу. Конкретний обсяг самостійної роботи та розподіл кредитів ЄКТС за видами та формами самостійної роботи визначаються РПНД/силабусом з урахуванням обсягу освітнього компонента, результатів навчання та специфіки освітньої програми.

Таблиця

Орієнтовні норми часу за формами самостійної роботи

№ з/п	Форми самостійної роботи	Орієнтовний обсяг часу	Примітки
1	Опрацювання тем, винесених на самостійне вивчення	1-2 год. на тему	-
2	Підготовка до практичних, семінарських, лабораторних занять	1–2 год. на одне заняття	-
3	Підготовка до підсумкового контролю	до 30 годин (екзамен)	-
4	Виконання контрольної роботи здобувачів заочної форми здобуття освіти	Не більше 40-50 % від загального обсягу годин самостійної роботи	Оформлена згідно вимог контрольна робота
5	Виконання розрахунково-графічних робіт	до 30 год	-
6	Підготовка мультимедійної презентації	до 30 год	до 15 слайдів
7	Підготовка реферату	до 30 год	до 10 сторінок
9	Підготовка есе	до 6 год	до 3 сторінок
8	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання (творча робота)	до 20 год	-
9	Участь у наукових гуртках	За планом роботи гуртка	-
10	Підготовка курсових робіт (проект)	90 – 180 годин	20–40 сторінок основного тексту
11	Підготовка кваліфікаційних робіт	Визначається ОП та навчальним планом	-
12	Підготовка звітів з практики	90-225 год	15-40 сторінок основного тексту
13	Підготовка до атестації (складання атестаційного/кваліфікаційного екзамену)	Визначається ОП та навчальним планом	-
14	Виконання завдань НДР	Визначається ОП та	-

		навчальним планом	
15	Участь у студентських олімпіадах, наукових конференціях і конкурсах	За фактично витраченим часом	-
16	Опанування онлайн-курсів	За фактично витраченим часом	-

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження вченою радою Університету та введення в дію наказом ректора.

7.2. Контроль за виконанням Положення покладається на проректора з науково-педагогічної роботи

7.3. У разі внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

РОЗРОБНИКИ:

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій ДОРОШЕНКО

Керівник відділу моніторингу та забезпечення якості освіти

Інна ЛАВРІНЕНКО

Завідувачка навчальної лабораторії моніторингу якості освіти та акредитаційного супроводу

Тетяна ЯПРИНЕЦЬ

Професор кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова

Ірина КОРОТКОВА

Професор кафедри біології продуктивності тварин ім. академіка О.В. Квасницького

Лариса КУЗЬМЕНКО

Професор кафедри обліку і оподаткування

Ольга ЛЕГА

Доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної

Тетяна САЗОНОВА

Доцент кафедри землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова

Оксана ЛАСЛО

Доцент кафедри підприємництва і права

Ольга МИРНА

СХВАЛЕНО

Протокол засідання ради з якості вищої освіти університету

_____ р. № _____

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання вченої ради університету

_____ р. № _____

Форма
завдання на курсову роботу (проект)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____

ЗАВДАННЯ
на курсову роботу (проект)

здобувачеві вищої освіти _____ курсу _____ групи, освітньої програми

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема

2. Термін здачі роботи (проекту) на кафедру не пізніше ніж « ____ » _____ 202__ р.

3. Перелік питань, що підлягають опрацюванню:

Дата видачі завдання « ____ » _____ 202__ р.

Керівник курсової роботи (проекту)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Завдання прийняв до виконання

_____ (підпис здобувача вищої освіти)

_____ (власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Форма
титального аркуша курсової роботи (проєкту)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра _____

КУРСОВА РОБОТА (ПРОЄКТ)

« _____ »
(назва)

на тему « _____ »

Виконав

здобувач вищої освіти _____

рівень вищої освіти _____

_____ курсу, _____ групи

освітньої програми _____

навчально-наукового інституту / факультету _____

_____ денної (заочної) форми здобуття освіти

Науковий керівник _____

Підсумкова оцінка:

4-балова _____

100-балова _____

ЄКТС _____

Підписи членів комісії

з захисту курсової роботи:

Полтава 202__

Рекомендована форма листа оцінювання курсової роботи (проєкту)

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут / факультет _____

Форма здобуття освіти _____

Спеціальність _____

Курс, група _____ Освітня програма _____

Л И С Т О Ц І Н Ю В А Н Н Я
курсвої роботи (проєкту)« _____ »
(назва)

здобувача вищої освіти _____

на тему _____

Обсяг курсової роботи (проєкту) _____

Загальна оцінка роботи (необхідне підкреслити, у разі потреби – доповнити): *актуальність теми розкрита* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *ступінь втілення мети та виконання завдань дослідження* – низький; середній; високий; *повнота розкриття теми роботи у змісті* – фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі _____

Загальна оцінка змісту та якості оформлення роботи (проєкту) (потрібно підкреслити, у разі потреби – доповнити): *теоретичний розділ містить кількість критичних оцінок* – недостатню, достатню; *аналітичний розділ містить ознаки практичного дослідження*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *проєктний розділ містить конкретні пропозиції та наукові розробки*: фрагментарно; на середньому рівні; у повному обсязі; *додатки пов'язані з матеріалом роботи*: фрагментарно; на середньому рівні, у повному обсязі; *висновки за результатами досліджень мають обґрунтування*: недостатнє, відносно достатнє, достатнє; *пропозиції мають характер* – декларативний, певною мірою практичний, практичний _____

Рівень оригінальності тексту (потрібно підкреслити): високий, достатній, умовний, низький _____

Результати оцінювання курсової роботи (проєкту)

Критерії оцінювання курсової роботи (проєкту)*	Макс. к-сть балів	Отримані бали
1. Оцінка змісту курсової роботи		
1. Обґрунтування актуальності обраної теми роботи, формулювання мети, завдання, об'єкта та предмета дослідження	5	
2. Відповідність змісту курсової роботи (проєкту) темі та затвердженому плану	5	
3. Ступінь розкриття теоретичних аспектів проблеми, обраної для дослідження, та глибина і якість аналізу теоретичного матеріалу (наявність критичних узагальнень різних підходів до постановки та розв'язання проблеми відповідно до теми курсової роботи (проєкту), коректність використання понятійного апарату, посилення, цитування)	10	
4. Якість практичного дослідження та його детальний аналіз з використанням наукових методів (аналітичних, статистичних, методів моделювання тощо) та новітніх інформаційних джерел	10	
5. Науковий підхід до виявлення проблем та обґрунтованість шляхів удосконалення та практична значущість висновків і пропозицій відповідно до досліджуваної теми	10	
6. Інші характеристики	9	
Разом	49	
2. Оцінка якості оформлення курсової роботи		
1. Ілюстративність роботи (наявність і відповідність таблиць, графіків, схем і списку використаних джерел чинним стандартам)	5	
2. Відповідність оформлення курсової роботи (проєкту) встановленим вимогам і дотримання графіка виконання	5	
Разом	10	
3. Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (до захисту)	59	

Висновки (потрібно підкреслити):

- рекомендувати до захисту без доопрацювання;
- рекомендувати до захисту за умови доопрацювання _____
- не рекомендовано до захисту, потрібно значно доопрацювати _____

Роботу перевірів _____

(науковий ступінь, вчене звання, посада, П.І. викладача кафедри, що перевіряв курсову роботу (проєкт))

« _____ » _____ 202__ р.

Форма
протоколу захисту курсових робіт (проектів)

**Протокол № ____
захисту курсових робіт (проектів)**

«_____»
(назва)

від «____» ____ 202_ р.

Присутні:

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Захист курсових робіт (проектів) здобувачів _____ рівня вищої освіти
_____ курсу

_____ групи освітньої програми _____.

Доповідають здобувачі вищої освіти.

СЛУХАЛИ:

№ з/п	П.І.Б.	Тема курсової роботи (проекту)	Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (проекту)*	Кількість балів за захист згідно з критеріями**		
				критерій	критерій	критерій

ВИРШИЛИ:

Затвердити результати захисту курсових робіт (проектів)

№ з/п	П.І.Б.	За 4-бальною шкалою	Кількість балів	ЄКТС

Примітки: (висловлення особливої думки членів комісії) _____

Голова комісії _____

Члени комісії: _____

* Загальна кількість балів за виконання курсової роботи (проекту) – це загальна кількість балів відповідно до листа оцінювання.

** Кількість балів за захист визначається за критеріями оцінювання, що визначені методичними розробками та тематикою курсових робіт (проектів).

Наприклад: за наявність і якість презентації, за розуміння теоретичних основ і практичних аспектів теми дослідження, за відповіді на запитання членів комісії та/або інші.